

'Imago van kwakzalfmiddel allang ontstegen'

Dit artikel is in aangepaste vorm gepubliceerd in Magazine Gewas van Nieuwe Oogst d.d. 17 maart 2007 en in Magazine Tuinbouw van Nieuwe Oogst d.d. 28 april 2007.

Nu er steeds minder chemische middelen worden toegelaten in de land- en tuinbouwsector, ligt het voor de hand om naar alternatieven te zoeken. Het project Genoeg Breed begeleidt producenten van niet-chemische gewasbeschermingsmiddelen bij de toelating. „Natuurlijke middelen moeten uit het verdomhoekje.”

Duurzame gewasbescherming. Wie heeft het er tegenwoordig niet over? De gestelde doelen van de Europese Kader Richtlijn Water (KRW) om de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater te verbeteren liegen er dan ook niet om. Om het doel voor de Nederlandse norm, welke is vastgelegd in Maximaal Toelaatbare Risiconiveaus (MTR), in 2010 te halen, moet agrarisch Nederland nog zeker een slag maken. Het gebruik van chemische middelen is vaak niet te vermijden, simpelweg omdat er geen milieuvriendelijke alternatieven voor handen zijn. Het project Genoeg Breed is in het leven geroepen om toelatingsaanvragen van gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong te begeleiden. Joris van Herk is projectleider namens CLM. „Genoeg Breed is een vervolg op het project Genoeg Toegelaten, dat alleen gericht was op middelen voor de glastuinbouw. Het idee achter het project is om de natuurlijke gewasbeschermingsmiddelen uit het groene hoekje te halen”, legt Van Herk uit.

Verdomhoekje

Sinds de schaalvergroting in de land- en tuinbouw vanaf de jaren zestig zijn de chemische middelen meer en meer ingeburgerd op het platteland. De gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong raakten hierdoor in de vergetelheid. Van Herk: „Deze middelen zijn langzaam maar zeker in het verdomhoekje terecht gekomen, vanwege de zogenaamde 'kofferbakverkoop' van vage middelen. Inmiddels is het kaf van het koren gescheiden. Verschillende natuurlijke middelen hebben mede onder impuls van het project Genoeg Toegelaten een toelating. De kansrijke middelen kunnen dienen als aanvulling op het pakket en soms ook als vervanging van chemische middelen. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van kalkmelk tegen vruchtboomkanker. Het blijkt een prima alternatief voor carbendazim. Ook dipper is toegelaten als mogelijk alternatief voor Formaline bij bolontsmetting. Formaline blijkt gezondheidsrisico's met zich mee te brengen.”

De toelating van gewasbeschermingsmiddelen heeft nogal wat voeten in aarde. Fabrikanten moeten kunnen aantonen dat het middel voldoet aan de toelatingseisen. Genoeg Breed biedt de fabrikanten praktische ondersteuning binnen dit traject. „Bij knelpunten onderzoeken wij het probleem met experts van bijvoorbeeld het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu”, zegt Van Herk. „Daarnaast zorgen wij voor de cofinanciering voor het toelatingstraject. Wij betalen vijftig procent van de kosten van onderzoek en vijftig procent van de aanvraagkosten tot maximum een ton per producent. Ook kunnen producenten eventuele vragen neerleggen bij de helpdesk van de CTB.”

Op dit moment is er met vijf producenten een overeenkomst voor begeleiding bij de toelating van hun middelen. Van Herk: „Voor vier middelen staan we op het punt een overeenkomst aan te gaan en voor nog eens vier middelen moeten we dat nog bekijken. Het betreft middelen voor verschillende toepassingen in de akkerbouw, fruitteelt en glastuinbouwsector. De aard van de middelen is divers met onder andere een microbiologische middel, feromoon, natuurlijk gas en zout.

Einde

Genoeg Breed loopt dit jaar echter ten einde. De projectpartners bekijken op dit moment hoe het project een vervolg kan krijgen. „We gaan met het ministerie van LNV in overleg hoe we de komende jaren natuurlijke middelen verder als serieus onderdeel van het gewasbeschermingspakket beschikbaar kunnen maken.”

Het project Genoeg Breed wordt uitgevoerd door CLM, Plantenziektenkundige Dienst (PD) en het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB). Het ministerie van LNV financiert het project, dat in 2004 is gestart. Naast begeleiding van de aanvraag van toelating voor natuurlijke middelen of middelen met een laag risicoprofiel, biedt Genoeg Breed ook cofinanciering voor het toelatingstraject. Het project loopt eind 2007 ten einde. Voor meer info www.genoeg.net en www.clm.nl